İHLAS VE NİYET

[Türkçe — Turkish — تركي]

Râşid b. Hüseyin el-Abdulkerim

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ الإخلاص والنية ﴾

« باللغة التركية »

راشد بن حسين العبد الكريم

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Allah Teâlâ buyurdu ki:

﴿ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَٰلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا ٱلنَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَٰطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ ﴾ [سورة هود:١٥- ١٦]

"Her kim, (yapmış olduğu ameline karşılık olarak) dünya hayatını ve süsünü isterse, yapmış oldukları amellerinin karşılığını orada tam olarak veririz ve onlar orada hiçbir haksızlığa da uğratılmazlar (dünyevî mükâfatlarından hiçbir şey eksiltilmez).İşte onlar, âhirette ateşten başka bir şeyi olmayan kimselerdir. (Dünyada) yapmış oldukları amelleri (kendilerine hiçbir fayda vermeyip) boşa gitmiştir. Yaptıkları (ameller, Allah rızâsına uygun olmadığı için) zâten batıldı."[1]

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْـخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَـمِعْتُ رَسُـولَ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: ((إِنَّمَا الْأَعْمـالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمـا لِكُلِّ امْرِئٍ ما نَوَى، فَمَـنْ كَانَـتْ هِجْرَتُـهُ إِلَى اللهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلى اللهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوِ امْـرَأَةٍ يَنْكِحُها فَهِجْرَتُهُ إِلَى ما هَاجَرَ إِلَيْهِ.)) [رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي]

Ömer b. Hattâb'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

- Ameller, ancak niyetlere göre geçerlilik kazanır. Herkes ancak niyet ettiğinin karşılığını alır. Kimin hicreti, (niyet ve kasıt olarak) Allah ve Rasûlü için ise, onun hicreti (sevap ve ecir olarak) Allah ve Rasûlü içindir. Kimin de hicreti dünyadan bir menfaat elde etmek ya da bir kadınla evlenmek için ise, onun da hicreti, hicret ettiği (gâye) içindir."[2]

---

[1] Hûd Sûresi: 15-16

[2] Buhârî; hadis no: 1, Müslim; hadis no:1907, Ebû Dâvûd; hadis no:220, Tirmizî; hadis no:1647

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:
((إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يُقْضَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيْهِ رَجُلٌ اسْتُشْهِدَ فَأُتِيَ بِهِ، فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ
فَعَرَفَهاَ، قاَلَ: فَماَ عَمِلْتَ فِيهاَ؟ قاَلَ: قاَتَلْتُ فِيكَ حَتىَّ اسْتُشْهِدْتُ،
قاَلَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ قاَتَلْتَ لِأَنْ يُقاَلَ: جَرِيٌّ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَى
وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ، وَرَجُلٌ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ وَعَلَّمَهُ، وَقَرَأَ الْقُرْآنَ، فَأُتِيَ بِهِ،
فَعَرَّفَهُ نِعَمَهُ فَعَرَفَهاَ، قاَلَ: فَماَ فَعَلْتَ فيهاَ؟ قاَلَ: تَعَلَّمْتُ الْعِلْمَ وَعَلَّمْتُهُ
وَقَرَأْتُ فيكَ الْقُرْآنَ، قاَلَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ تَعَلَّمْتَ الْعِلْمَ لِيُقاَلَ: عاَلِمٌ وَقَرَأْتَ
الْقُرْآنَ لِيُقاَلَ: هُوَ قاَرِئٌ، فَقَدْ قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَى وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي
النَّارِ، وَرَجُلٌ وَسَّعَ اللهُ عَلَيْهِ وَأَعْطاَهُ مِنْ أَصْناَفِ الْماَلِ كُلِّهِ فَأُتِيَ بِهِ، فَعَرَّفَهُ
نِعَمَهُ فَعَرَفَهاَ، قاَلَ: فَماَ عَمِلْتَ فيهاَ؟ قاَلَ: ماَ تَرَكْتُ مِنْ سَبِيلٍ تُحِبُّ أَنْ يُنْفَقَ
فيهاَ إِلاَّ أَنْفَقْتُ فيهاَ لَكَ، قاَلَ: كَذَبْتَ، وَلَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيُقاَلَ: هُوَ جَواَدٌ، فَقَدْ
قِيلَ، ثُمَّ أُمِرَ بِهِ فَسُحِبَ عَلَى وَجْهِهِ حَتَّى أُلْقِيَ فِي النَّارِ.)) [رواه مسلم]

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

-Şüphesiz ki kıyâmet günü hakkında hüküm verilecek ilk insan, Allah yolunda şehit olandır. O, Allah'ın huzuruna getirilir. Allah Teâlâ ona bahşettiği nimetleri tek tek hatırlatır, o da bu nimetleri itiraf eder.

Allah Teâlâ ona:

-O nimetleri nerelerde kullandın? diye sorar.

O:

- Şehit oluncaya kadar senin yolunda savaştım, diye cevap verir.

Allah Teâlâ ona:

- Yalan söyledin. Fakat sen, insanlar sana cesur desinler diye savaştın, nitekim öyle de dediler, buyurur.

Sonra (meleklere) emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme atılır.

Ardından ilim öğrenen ve öğrendiğini insanlara öğreten, Kur'an okuyan kimse Allah'ın huzuruna getirilir. Allah Teâlâ ona bahşettiği nimetleri tek tek hatırlatır, o da bu nimetleri itiraf eder.

Allah Teâlâ ona:

- O nimetleri nerelerde kullandın? diye sorar.

O:

- İlim öğrendim ve o ilmi insanlara öğrettim, senin rızân için Kur'an okudum' der.

Allah Teâlâ ona:

- Yalan söyledin. Fakat sen, insanlar sana âlim desinler diye ilim öğrendin ve insanlar sana (ne güzel) Kur'an okuyor desinler, diye Kur'an okudun, nitekim öyle de dediler, buyurur.

Sonra (meleklere) emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme atılır.

Ardından Allah Teâlâ'nın kendisine her türlü nimetler bahşedip mal ve servet verdiği kimse Allah'ın huzuruna getirilir. Allah Teâlâ ona bahşettiği nimetleri tek tek hatırlatır, o da bu nimetleri itiraf eder.

Allah Teâlâ ona:

- O nimetleri nerelerde kullandın? diye sorar.

O:

- Senin hoşuna gidip râzı olduğun hiçbir yol bırakmadım ve hepsine infakta bulundum (harcadım), der.

Allah Teâlâ ona:

- Yalan söyledin. Fakat sen, insanlar sana cömert desinler diye infakta bulundun, nitekim öyle de dediler, buyurur.

Sonra (meleklere) emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme atılır."[1]

[1] Müslim; hadis no:1905, Tirmizî; hadis no:2382

KONUNUN KISA AÇIKLAMASI:

Niyet, amelin esasıdır. Bunun içindir ki insanın amelinin kabul veya red edilmesi, onu işleyenin niyetine göre değer kazanır. Bu sebeple her kim, bir ameli ihlaslı olarak Allah için işler, onunla âhiret yurdunu elde etmek isterse ve bu ameli Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine uygun olursa, ameli ondan kabul olunur.Her kim de Allah'tan başkası adına o ameli işlemeye niyet eder veya amelini ihlaslı olarak yapmayıp o ameline, Allah ile birlikte başkasını ortak koşarsa, ameli red olunur ve o amel (kıyâmet günü) sahibinin başına belâ olur.

KONUDAN ÇIKARILAN SONUÇLAR:

1. Şüphesiz ki bir amelin Allah Teâlâ tarafından kabul olunmasının şartlarından birisi ihlastır. İhlasın anlamı ise; kişinin amelinde sadece Allah Teâlâ'nın rızâsını gözetmesidir.

2. İhlasın önemi büyüktür. Zirâ ihlassız amel, (kıyâmet günü) sahibinin başına belâ olur.

3. Bir amelin görünüşte iyi ve güzel görünmesi, onun kabul olunması için yeterli değildir.

4. Her amelde niyeti düzeltmek ve bunun için çaba harcamak gerekir.